

İADENİN KALDIRILMASI VE SONUÇLARI-İSMMMMO BAŞKANI YAHYA ARIKAN'IN DEĞERLENDİRMESİ

I-GENEL BİLGİ:

Meclise sevk edilen Vergi Kanunu taslağına göre, işçi ve memura "Özel gider indirimi" adıyla verilen Vergi iadesi kaldırılırken, yerine daha önceki yıllarda "Özel indirim" adıyla uygulanan "Asgari geçim indirimi" getirilmek istenmektedir.

Asgari geçim indirimi de, brüt asgari ücretin yarısı kadar olacağı, bütün ücretlerin, brüt asgari ücretin yarısı kadarki bölümünden vergi alınmayacağı ifade edilmektedir.

Bu uygulama ile ücretlilerin Vergi matrahından, "Asgari geçim indirimi" adı altında bir indirim yapıldıktan sonra, gelir vergisi hesaplanacak.

Ancak, Vergi iadesi kaldırılırken bunun yerine "Asgari geçim indirimi" getirilmesi, özellikle işçiler için çözüm değil. Nedenine gelince; 100 işletmeden 90'ında, işveren işçi ile "net ücret" tutarı üzerinden anlaşır. Vergi ve primleri de işveren üstlenir. Böyle olunca, en az geçim indirimi ile sağlanacak vergi indirimi avantajı, işçiden çok işvereni memnun eder.

II- YABANCI ÜLKELERDE UYGULAMA:

Asgari geçim indirimi Yabancı ülkelerin çoğunda başarı ile uygulanan bu müessesedir. İnsanın, insanca yaşayabileceği bir tutar vergi dışı bırakılıyor. Son derece yerinde ve gerekli bir uygulamadır .Bazı ülkelerde uygulanan Asgari geçim indirimi aşağıdaki gibidir.

ÜLKE	AYLIK İNDİRİM
ALMANYA	Bekar : 638 Euro Evli : 1.277 Euro
ABD	Bekar : 416 USD Evli :833 USD
İNGİLTERE	405 Sterlin
KANADA	Bekar : 602 Kan. Dolar Evli :1.114 Kan. Dolar
FRANSA	460 Euro
ARJATİN	Bekar : 335 Peso Evli 505 Peso

III-VERGİ İADESİNİN KALDIRILMASI BÜTCEYİ NASIL ETKİLEYECEK?

1- Türkiye genelinde çalışan kişilerin detayı (Kaynak : SSK 2005 sonu)

Sosyal Sigortalar Kurumuna Prim ödeyerek çalışan sayısı (İşçi) : 6.675.789 Kişi
Emekli Sandığına Prim ödeyerek çalışan sayısı (Devlet Memuru) : 1.545.547 Kişi

Kayıtlı çalışan sayısı Toplam : 8.221.336 Kişi

2-2006 Yılında ücretlilere yapılan Vergi iadesi tutarı :2.340.000 YTL (İki katrilyon üçyüz kırk tirilyon TL)

3-2007 Yılında ücretlilere yapılması tahmin edilen tutar : 2.950.000 YTL (üç katrilyon dokuzyüz elli tirilyon TL)

4-2008 Yılında Vergi iadesi kaldırılması idi ücretlilere yapılması tahmin edilen tutar : 3.500.000 YTL (Üç katrilyon beşyüz tirilyon TL)

5- Vergi iadesi kalkmasaydı, ücretlilere yaklaşık 3,5 Milyar YTL (3,5 Katrilyon TL)Vergi iadesi yapılacaktı.

2008 Yılında çalışan sayısının 10.500.000 Kişi civarında da olacağı düşünürsek, Ücretliler için getirilecek “Asgari geçim indirimi” nedeniyle 2008 yılı Bütçesinde Gelir Vergisi kaybı 3 Milyar YTL (3 Katrilyon TL) civarında olacak .Yapılacak bu düzenleme ile Maliyenin yaklaşık 500 Milyon YTL tasarrufu olacak ,

OYSA; BU SİSTEM İLE OLUŞACAK KDV,GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ KAYBI YAKLAŞIK 5 MİLYAR YTL OLACAK.

HESABI:

KDV KAYBI:

2008 yılında 10.5 milyon çalışanın aile bireyleri ile birlikte yaklaşık 30 milyon gönüllü vergi denetim elamanın yapacağı alış verişlerde toplayacağı belge tutarı 100 Milyar YTL (Yüz katrilyon) olacaktır. 100 Milyar YTL'lık belge için hazinenin kasasına yaklaşık 15 Milyar YTL KDV girecek .

Belgenin yarar sağlamadığını öne süren çalışanlar pazarlık yaparak belge toplamadan vazgeçecek. Alınmayan belge tutarının 25 Milyar YTL olduğunu düşünürsek , Hedeflenen KDV 'nin 2.5 Milyar YTL kısmı alınamayacaktır.

GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ KAYBI:

Mükelleflerin 100 Milyar YTL belge üzerinden en iyimser hesaplama göre net % 10 Vergi ödeyeceklerini düşünürsek ; Hazineye 10 Milyar Vergi gelecektir. Bu durumda; Alınmayan belge tutarının 25 Milyar YTL olduğunu düşünürsek , Hedeflenen Gelir ve Kurumlar Vergisinin 2.5 Milyar YTL kısmı alınamayacaktır.

Yukarıdaki hesaplamalara göre Devletin Vergi kaybı yaklaşık 5 Milyar YTL (Katrilyon TL) olacaktır.

IV- İSMMMMO BAŞKANI YAHYA ARIKAN'IN DEĞERLENDİRMESİ:

1-Mevcut sistem ile uygulanmakta olan sistemde Yüksek gelir elde eden çalışanların kaybı olacaktır. Ülkemizde "NET ÜCRET" kavramına göre çalışıldığı için Çalışanların % 90 'ı bu sistemden yararlanamayacaktır. İşverenlere örtülü Vergi avantajı sağlanmaktadır.

2006 YILI İÇİN VERGİ İNDİRİMİ(İADESİ) HESAPLAMA ÖRNEK TABLOSU

2006/Aylık Brüt Ücret	2006 Kümülatif Vergi Matrahı YTL	Toplanabilecek Belge Tutarı YTL	İşleme Tabi Matrah YTL	2007 yılında alınacak Vergi İadesi Tutarı YTL
Asgari Ücret 531 YTL	5,416.20	5,416.20	5,416.20	396,97
1,000 YTL	10.200 .00	10.200 .00	10.200 .00	624,00
2,000 YTL	20.400.00	20.400.00	20.400.00	1.032,00

GETİRİLMEK İSTENEN SİSTEME GÖRE YAPILAN HESAPLAMA

İşçi ve memura "özel gider indirimi" adıyla verilen vergi iadesi kaldırılırken, yerine bir dönem "özel indirim" adıyla uygulanan "asgari geçim indirimi" getirilecek. Asgari geçim indirimi de, brüt asgari ücretin yarısı kadar olacak. Brüt asgari ücretin yarısı kadarki bölümünden vergi alınmayacak.

2006 Yılı için Asgari ücret brüt 531 YTL olarak uygulanmaktadır.

2007 Yılı için asgari ücretin %10 artırılması beklenmektedir. Buna göre :

2007 Yılı için Asgari ücret 584 YTL olarak uygulanacaktır.

ASGARİ ÜCRET : 584 YTL

ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ : 584 YTL ½ = 292 YTL

2007/Aylık Brüt Ücret	ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	AYLIK VERGİ MATRAHI (%15 SSK+İŞSİZLİK PRİMİ İNDİRİMLİ HESAPLAMA)	AYLIK NET ÜCRETE İLAVE EDİLECEK TUTAR	YILLIK TUTAR
Asgari Ücret 584 YTL	292 YTL	248.20 YTL	37.23 YTL	446,76 YTL
1,000 YTL	292 YTL	601.80 YTL	31.22 YTL	374.64 YTL
2,000 YTL	292 YTL	1.451.80 YTL	42.20YTL	506.40 YTL

2-1984 Yılından beri eksiklikleri de olsa başarı ile uygulanan “Ücretlilere Vergi İadesi” kaldırılmamalıdır. Önce emeklilerin aldığı "vergi iadesi" kaldırıldı.Şimdi de ücretlilerin aldığı vergi iadesi kaldırılmak isteniyor. Türkiye ekonomisinin en önemli sorunlarının başında "kayıt dışılık" geliyor. Kayıt dışılığın önlenmesi için, yapılması gerekenlerden biri de belge düzeninin oturtulmasıdır. Vergi iadesi, alış-verişlerde ve hizmetlerde, belge istenmesinin, önemli bir nedenidir.

3-Vergi uygulamalarında oto kontrol sistemleri kaldırıldığı için çalışanlar aile bireyleri ile, belge toplamanın yanı sıra gönüllü denetim elemanlığı görevini de yürütmektedir. Sistemden vazgeçilmesi riskli ve yanlıştır. Bunun yerine çalışanların tüm harcamalarının iade kapsamına alınarak 3 ayda bir vergi indiriminden yararlanma sistemi getirilmelidir.

EN AZ GEÇİM İNDİRİMİ VE GELİR VERGİSİ TARİFELERİ ÜLKE UYGULAMALARI

Yabancı ülkelerde, vergilendirme olayına baktığımızda Türkiye’den farklı iki temel özellik göze çarpmaktadır. Bunlardan birincisi “**En Az Geçim İndirimi**” adı altında, insanın insanca yaşayabileceği bir indirimin uygulanması ve bu tutara kadar olan gelirlerden vergi alınmamasıdır.

İkincisi ise, vergi oranlarının özellikle gelir vergisi mükelleflerinde, düşük bir orandan başlatılmasıdır.

Bu bölümde uluslararası planda uygulanmakta olan vergi tarifesi türleri ve vergi oranları ele alınmaktadır. Ağırlıklı olarak gelişmiş ya da sanayileşmiş bazı ülkeler seçilerek bu ülkelerdeki temel olarak gelir, kurumlar ve katma değer vergileri gibi vergilerin oran ve tarife yapısı incelenmiştir. Ayrıca bireysel vergi yükü ve vergide adalet açılarından bu vergilere ilişkin uygulamada görülen muafiyet ve istisnalar, indirimler ve vergi iadeleri gibi kurumların nasıl bir işleve sahip olduğu ortaya konulmuştur.

1- Avrupa Birliği Ülkeleri

a- İngiltere

İngiltere’de gelir vergisi tarifesi artan oranlı bir tarifedir. Efektif bir artan oranlılık sağlanmasını teminen vergilendirilmeye esas gelir dilimi sayısı üç ile sınırlandırılmıştır. Düşük oran (% 10), temel oran (% 22) ve yüksek oran (% 40) ve uygulandığı gelir dilimleri ve oranlardaki seyir aşağıdaki tabloda görülmektedir.

İngiltere’de Gelir Vergisi Oranları ve Tarifesi	
ORAN	GELİR DİLİMLERİ
2006 / 2007	
Düşük Oran (% 10)	0-2.150 £
Temel Oran (% 22)	2.150 £ - 31.150 £
Yüksek Oran (% 40)	Sonrası

(Kaynak: John Cooney, (Edt.), *The International Handbook of Corporate and Personal Taxes, 9th.Ed., Tollely, (Nexia International, 2006, s.934).*

Temel orana denk düşen gelir dilimi sınırı altında kalan ve kâr payı dışındaki yatırım gelirlerinde (örn. faiz gelirleri) bu oran % 20 olarak uygulanmaktadır.

İngiltere’deki şahsi gelir vergisi uygulaması, ülkemizde mevcut olmayan ancak bazı gelişmiş ülkelerde yürürlükte olan “asgari geçim indirimi” gibi bir uygulama açısından örnek teşkil etmektedir. Bilindiği gibi asgari geçim indirimi ödeme gücü ilkesi ve vergi yükü dağılımında eşitlik açısından önemli olduğu kadar, efektif satın alma gücü ve piyasa canlılığı açısından da hararetle savunulan bir uygulamadır .

İngiltere’de asgari geçim indirimi müessesesi yaş, medeni durum ve fiziksel yetersizliklere (disability) göre farklı miktarlarda yıllık gelirin vergi dışında bırakılmasını sağlamaktadır.

Bu durum aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

İngiltere'de En Az Geçim İndirimi		
	2005 / 2006	2006 / 2007
0-64 yaş arası	4.895 €	5.035 €
65-74 yaş arası	7.090 €	7.280 €
75 yaş üstü	7.220 €	7.420 €
Görme engelliler	1.610 €	1.660 €

Kaynak: Cooney, a.g.e, s.933

Görme engelliler için indirim hakkı en az geçim indirimine ilave olarak uygulanmaktadır.

İki tablo bir arada değerlendirildiğinde, artan oranlı bir oranda tarifenin korunduğı ve gerek en alt gelir dilimine uygulanan oranın % 10 gibi düşük tutulması, gerekse de ilave sağlanan asgari geçim indirimi uygulanmasıyla en alt ve ortanın altındaki gelir gruplarının vergi yükünün hafifletildiğı, böylece de ödeme gücü ilkesinin kavrandığı ve vergide adalet ilkesine nispi olarak uyulduğu görülmektedir (En az geçim indiriminin ortalama 5.000 £ dolayında olduğu ve en alt gelir diliminin 2.150 £'un hemen altında % 10'luk en düşük bir oranla vergilendirildiğı göz önüne alındığında bu durum açıkça gözükmemektedir). Yani efektif vergi oranı örneğin yıllık geliri 5.000 £ ile 10.000 £ arasında olan bir mükellef için % 5'in altına düşmektedir.

Gelir vergisi tahsilatı, gelişmiş ülkelerde tipik bir şekilde görüldüğü üzere, toplam vergi gelirlerinin dörtte birinin oluştururken gelir vergisi/kurumlar vergisi rasyosu ise dört civarındadır .

b- Fransa

Fransa'da vergi oranları % 0 ile % 53.25 arasında değişmektedir. Artan oranlı bir gelir vergisi tarifesinin uygulandığı Fransa'da gelir dilimleri itibariyle uygulanan vergi oranları 2006 yılı itibariyle aşağıdaki tablodaki gibi özetlenebilir.

Fransa'da Gelir Vergisi Oranları ve Tarifesi	
Gelir Dilimi	Oran (%)
0 - 5.515 Euro	0
5.515 - 10.849	5,5
10.847 - 24.432	14
24.433 - 65.559	30
65.559 üstü	40

Kaynak: Cooney, a.g.e, s.243

Görüldüğü gibi, gerek dilim sayısı, gerekse de dilim aralıkları dikkate alındığında Fransa'da gelir vergisi tarifesinde etkin bir artan oranlılık söz konusudur.

c- Almanya

Bir çok Avrupa ülkesinde olduğu gibi Almanya Vergi Sistemi de kişinin ikamet ettiği yeri temel olarak almaktadır. Almanya’da tüm yerleşik kişiler her takvim yılı için bir beyanname vermek zorundadır.

Aşağıdaki tabloda bekar mükellefler ve evli çiftler için gelir vergisi oranları ve tarife gösterilmektedir. Mevzuata göre çiftler ayrı ayrı ya da birlikte beyanda bulunabilmekteyken, çocuklar hangi yaşta olsunlar ailelerinden bağımsız olarak bildirimde bulunmak zorundadırlar.

Bekarlar için

Yıllık Kazanç (Euro)	Vergi Oranı (%)	Vergi (€)
7.664 Euro'ya kadar	0	0
7.665 – 12.739 Euro'ya kadar	16 – 24	0 – 998 €
12.740 – 52.151 Euro'ya kadar	24 - 45	989 – 13.988 €
52.151 Euro ve üzeri	45	13.988 € ve üzeri

(Kaynak: German Embassy Press Department; “Taxation Fact Sheet 2004 I. Introduction to German Income Tax”, www.german-embassy.org.uk/Uk-German_Tax.pdf)

Evliler için

Yıllık Kazanç (Euro)	Vergi Oranı (%)	Vergi (€)
15.329 Euro'ya kadar	0	0
15.329 – 25.479 Euro'ya kadar	16 – 24	0 – 1976 €
25.480 – 104.303 Euro'ya kadar	24 - 45	1977 – 27.976
104.303 Euro ve üzeri	45	27.976 € ve üzeri

(Kaynak: German Embassy Press Department; “Taxation Fact Sheet 2004 I. Introduction to German Income Tax”, www.german-embassy.org.uk/Uk-German_Tax.pdf)

Görüldüğü üzere Almanya’da vergi yüzdeleri belirli oranla artar. Uygulanacak vergi oranları gelir seviyesine ve mükelleflerin medeni durumlarına bağlı olarak değişir. Gelir vergisi mükellefleri ayrıca Dayanışma Vergisi (solidarity tax) adı altında % 5,5 oranında bir ilave vergi ödemektedirler. İki vergi oranları bir arada ele alındığında ortalama vergi oranları yükselmektedir.

Mükelleflerin medeni durumundan kaynaklanan farklılıklar dikkate alınarak bekar mükellefler için 7.664 Euro ve evli mükellefler için 15.329 Euro’luk gelir % 0 oranıyla vergi dışı bırakılmıştır. Toplanan gelir vergisinin % 42,5’i Federal Hükümete, % 42,5’i eyalet hükümetlerine ve %15’lik kısmına da belediyelere aktarılır.

2- Gelişmiş Üç Ülke Örneği (G3)

a- Amerika Birleşik Devletleri

ABD’de gelir vergisi sistemi, ülkenin federal yapısından dolayı karmaşık bir görüntü sergiler. Nitekim, federal, federe devlet ve mahalli idareler düzeyinde olmak üzere birbirinden bağımsız üç farklı gelir vergisi uygulaması söz konusu olabilmektedir.

Federal gelir vergisi, gayrisafi gelirden indirilebilir harcamalar ve şahsi indirimler düşüldükten sonra kalan vergilendirilebilir gelir üzerinden hesaplanırken, pek çok federe devlet ve belediye, gelir vergisini, vergilendirilebilir gelir, gayrisafi gelir, ücret vb. geliri gibi kavramlara dayanarak hesaplamaktadır. Genelde mükellefler yerleşik oldukları veya işlerinin bulunduğu devlet ya da belediyelere vergi öderken, bazı devlet ya da belediyeler ise gelir vergisi almaz, bunun yerine gayrimenkul vergisi ve/veya şahsi servet vergisi gibi vergiler alırlar. Pek çok belediyelerde bu tür vergilerin bazı federe devlet ve belediye gelirleri içindeki payı % 21’i bulmakta hatta New Hampshire eyaletinde bu vergi, devlet ve mahalli idare gelirlerinin % 60’ından fazlasını oluşturmaktadır . Federe devlet ve belediyeye ödenen gelir vergileri federal devlet gelir vergisinden indirilebilmektedir.

Vergi oranları ise, federe devlet ve belediyelere göre değişiklik gösterebilmektedir . Vergi oranları aşağıda belirtilen dört şekle göre düzenlenmiştir.

- **Bekarlar** : Evlenmemiş mükellefler
- **Ev reisi** : Evinde kendi bakımı altında birileri olan evlenmemiş mükellefler
- **Ortak beyan** : Evli çiftlerin tek bir beyanname vermesi hali
- **Ayrı beyan** : Evli çiftlerin ayrı ayrı beyanname vermesi

ABD’de Bekar Mükellefler için Gelir Vergisi Oranları (2005 Yılı)	
YILLIK VERGİLENDİRİLEBİLİR GELİR (\$)	ORAN
0 – 7.300 (dahil)	% 10
7.300 - 29.700 (dahil)	730 \$ artı, 7.300 \$’in üzerindeki kısım için % 15
29.700 – 71.950 (dahil)	4090 \$ artı, 29.700 \$’in üzerindeki kısım için % 25
71.950 – 150.150 (dahil)	14.662,50 \$ artı, 71.950 \$’in üzerindeki kısım için % 28
150.150 – 326.450 (dahil)	36.548,50 \$ artı, 150.150 \$’in üzerindeki kısım için % 33
326.450 üstü	94.727,50 \$ + 326.450 \$’in üzerindeki kısım için % 35

(Kaynak: Internal Revenue “Your Federal Income Tax”, Publication 17 Catalog Nulber 10311, www.irs.gov/pub/p17.pdf).

Ortak beyanda bulunan evli çiftlerin durumu aşağıdaki gibidir.

ABD'de Evli Çiftler İçin Gelir Vergisi Oranları (2005 Yılı) - Ortak Beyan	
YILLIK VERGİLENDİRİLEBİLİR GELİR (\$)	ORAN
0 – 14.600 (dahil)	% 10
14.600 – 59.400 (dahil)	1.460 \$ artı, 14.600 \$'in üzerindeki kısım için % 15
59.400 – 119.950 (dahil)	8.180 \$ artı, 59.400 \$'in üzerindeki kısım için % 25
119.950 – 182.800 (dahil)	23.317 \$ artı, 119.950 \$'in üzerindeki kısım için % 28
182.800 - 326.450 (dahil)	40.915 \$ artı, 182.800 \$'in üzerindeki kısım için % 33
326.450 üstü	88.320 \$ artı, 326.450 \$'in üzerindeki kısım için % 35

(Kaynak: Internal Revenue “Your Federal Income Tax”, Publication 17 Catalog Nulber 10311, www.irs.gov/pub/p17.pdf).

ABD'de Evli Çiftler İçin Gelir Vergisi Oranları (2005 Yılı) - Ayrı Beyan	
YILLIK VERGİLENDİRİLEBİLİR GELİR (\$)	ORAN
0 – 7.300 (dahil)	% 10
7.300 – 29.700 (dahil)	730 \$ artı, 7.300 \$'in üzerindeki kısım için % 15
29.700 – 59.975 (dahil)	4.090 \$ artı, 29.700 \$'in üzerindeki kısım için % 25
59.975 – 91.400 (dahil)	11.658,75 \$ artı, 59.975 \$'in üzerindeki kısım için % 28
91.400 – 163.225 (dahil)	20.457,75 \$ artı, 91.400 \$'in üzerindeki kısım için % 33
163.225 üstü	44.160 \$ artı, 163.225 \$'in üzerindeki kısım için % 35

(Kaynak: Internal Revenue “Your Federal Income Tax”, Publication 17 Catalog Nulber 10311, www.irs.gov/pub/p17.pdf).

ABD'de Aile Reisi Beyanı İçin Gelir Vergisi Oranları (2005 Yılı)	
YILLIK VERGİLENDİRİLEBİLİR GELİR (\$)	ORAN
0 – 10.450 (dahil)	% 10
10.450 – 39.800 (dahil)	1.045 \$ artı, 10.450 \$'in üzerindeki kısım için % 15
39.800 – 102.800 (dahil)	5.447,50 \$ artı, 39.800 \$'in üzerindeki kısım için % 25
102.800 – 166.450 (dahil)	21.197,50 \$ artı, 102.800 \$'in üzerindeki kısım için % 28
166.450 – 326.450 (dahil)	39.019 \$ artı, 166.450 \$'in üzerindeki kısım için % 33
326.450 üstü	91.819,50 \$ artı, 326.450 \$'in üzerindeki kısım için % 35

(Kaynak: Internal Revenue “Your Federal Income Tax”, Publication 17 Catalog Nulber 10311, www.irs.gov/pub/p17.pdf).

ABD'de uygulanan farklı gelir vergisi tarifelerinde temel alınan kriter, mükelleflerin evli ya da bekar olmasıdır. Tarife yapısı incelendiğinde, evlilerin vergi yükünün bekarlara göre daha düşük olduğu görülecektir. Yukarıda belirtilen örneklerde ABD'de yer verilen en az geçim indirimi müessesesi dikkate alınmamıştır.

ABD'nde gelir vergisi mükellefleri genel olarak standart bir enaz geçim indirimine tabidirler. Ancak mükellefler isterlerse alternatif olarak tek tek harcama kalemlerinin indirilebildiği özel indirim sistemini seçebilirler. Yeşil kart sahibi mükellefler (non-resident aliens) ise sadece özel indirimden yararlanabilirler.

ABD'de uygulanan en az geçim indirimi aşağıdaki şekilde olmaktadır.

	2002	2005
Bekar mükellefler	4.700 \$	5.000 \$
Evli çiftler (ortak beyan)	7.850 \$	10.000 \$
Aile Reisi	6.900 \$	7.300 \$
Evli çiftler (ayrı ayrı)	3.925 \$	5.000 \$

Standart en az geçim indirimi tutarları yıllık enflasyon oranına göre her yıl yeniden belirlenmektedir. Buna ilave olarak yaşlı ve görme özürlüler için evli ve yaşayan yakınları varsa ilave bir 900 \$'lık ve aile reisi ve bekarsa ilave 1.100 \$'lık bir indirim söz konusudur.

b- Japonya

Gelirler üzerinden alınan temel vergiler önem sırasına göre milli gelir vergisi, mülki idare ve belediye vergisi ve girişim vergileridir. Vergi oranları ise gayrisafi gelir, emeklilik geliri ve ormancılıktan elde edilen gelirler gibi üç vergilendirilebilir gelir kategorisine ayrı ayrı uygulanır. Mülki idare ve belediye vergisi, milli gelir vergisi matrahı temel alınarak ve yıllık olarak hesaplanmakta olan özel bir vergidir.

Milli vergi oranları ve tarifesi 2006 yılı itibariyle aşağıdaki gibidir.

Gelir Dilimi (Yen)	Oran (%)	Vergi Tutarı (Yen)	Kümülatif Vergi Tutarı (Yen)
3.300.000 Yen'e kadar	10	330,000	330,000
3.300.000 – 9.000.000 (hariç)	20	1,140,000	1,470,000
9.000.000 - 18.000.000 (hariç)	30	2,700,00	4,170,000
18.000.000 üstü	37	-	-

Mülki İdare ve belediye vergilerine ilişkin (örneğin Tokyo'da) ve 2000 yılına ait oranlar ve tarife ise şöyledir

Gelir Dilimi (Yen)	Oran (%)	Vergi Tutarı (Yen)	Kümülatif Vergi Tutarı (Yen)
2.000.000 Yen'e kadar	5	100.000	100.000
2.000.000 - 7.000.000	10	500.000	600.000
7.000.000 üstü	13	-	-

Görüldüğü gibi hem merkezi (milli gelir vergisi) hem de yerel düzeyde (mülki idare ve belediye gelir vergileri) uygulanan gelir vergisi tarifeleri artan oranlıdır. Vergi oranları açısından milli verginin daha yüksek, yerel vergilerin ise görece olarak daha düşük olduğu görülmektedir.

Japonya'da vergi matrahından tıbbi harcamalar, konut faiz, sosyal güvenlik harcamaları gibi harcamaların düşülmesine izin verilmesinin ötesinde ayrıca bir asgari geçim indirimi uygulanmaktadır. Herbir mükellef için maktu bir 380,000 yen tutarında gelir, gelir vergisi dışında tutulur. Mükelleflerin bakmakla yükümlü olduğu her bir şahıs için ayrıca, ilave

olarak 380,000 Yen'lik bir başka muafiyet söz konusudur. (Bağımlı şahsın gelirinin belli bir sınırı aşmaması koşuluyla). Ayrıca yaşlılar, özürllüer, dullar için ilave muafiyetler söz konusudur ve belirli koşullarda yine 380,000 Yen'lik bir ilave eş indirimi mevcuttur.

c- Kanada

Federal bir idari örgütlenmeye sahip Kanada'da gelir vergisi sırasıyla Federal Hükümete ve 10 eyalet ve üç bölgede kurulu yerel hükümetlere ödenir. Quebec dışındaki tüm eyaletler vergi tahsilatlarını merkezi (federal) hükümet aracılığıyla ve kendi yasalarıyla belirledikleri değişik oranlarda gerçekleştirirler.

Kanada'da belediyelerce tahsil edilen bir gelir vergisi yoktur.

Gelir vergisinin kaynaklarını istihdamdan elde edilen gelirler (ücret vb.) iş geliri (şirket ortaklığı vb.), sermaye kazançları, şerefiyeler, temettü gelirleri, faiz gelirleri, kira gelirleri, royalti gelirleri, diğer gelirler (emeklilik, vakıf vb. gelirleri, burslar - 3.000 Can Doları aşırırsa-hibeler vb.), serbest meslek kazançları, çiftçi gelirleri vb. oluşturmaktadır.

2001 yılı itibariyle, artan oranlı bir tarifeye ve her yıl tüketici fiyat endeksindeki artış oranında artırılan aşağıdaki vergi oranları federal gelir vergisi uygulamasında esas alınır.

Gelir Dilimi CAN \$	Oran %	Ödenen Vergi CAN \$	Kümülatif Vergi CAN \$
0 - 30,754	16	4,921	4,921
30,755 - 61,509	22	6,766	11,687
61,510 - 100,000	26	10,008	21,695
101,001 ve üzeri	29	-	-

Eyaletlerin ve bölgelerin bazıları gelir vergisini temel federal gelir vergisinin bir yüzdesi olarak ve eyalet vergisi adı altında uygularlar. Quebec eyaleti kendi belirlediği kurallara göre bir eyalet gelir vergisi uygular.

Kanada'da ayrıca gayrisafi gelirleri yıllık 40,000 CAN \$'ını aşan mükellefler için % 16 oranında olmak üzere alternatif en az vergi uygulaması söz konusudur.

Öte yandan Kanada'da gelir vergisinden muaf tutulmuş çok sayıda gelir kalemi olduğu gibi, asgari geçim indirimi benzeri uygulamada mevcuttur. Buna göre;

- Kayıtlı Emeklilik Tasarruf Planı (RRSP) çerçevesinde yılda 13,500 CAN \$'ına kadar ve bir önceki yılın kazanılmış gelirinin % 18'i (eğer emeklilik planına aktarılıyorsa) matrahtan indirilir. 2005 yılında bu miktar 15,500 CAN \$'ı olmak üzere yıllık olarak kademeli bir biçimde bir artış söz konusudur.

- Çocuk bakımı harcamaları; vergi mükelleflerinin kazanılmış gelirinin üçte ikisini aşmayacak bir şekilde, 8-16 yaş grubundaki çocukların herbiri için yılda 4.000 CAN \$'ı, 7 yaşın altında ciddi özürllü çocuklar için 7.000 CAN \$'ı ve diğer özürllüer için 10.000 CAN \$'ına kadar bir indirim söz konusudur.

- Nafaka ödemeleri

- Çalışanların ve öğrencilerin taşınma masrafları

- Şerefiyeler

- Ayrıca şahsi vergi iadesi adı altında ve en düşük gelir vergisi oranı olan % 16 oranında olmak üzere aşağıdaki şekilde düzenlenmiş bir vergi iadesi/alacağı sistemi geçerlidir. Bu iadeler her yıl tüketici fiyat endeksi artış oranında artırılır.

2001 yılı için geçerli olmak üzere;

	İndirime esas tutar (CAN \$)	İndirilecek Tutar (CAN \$) % 16
Temel asgari indirim	7,231	1,157
Evlilik indirimi	6,140	982
65 yaş ve üzeri indirimi	3,531	565

Vergi iadeleri ayrıca özel emeklilik sigortası prim ödemeleri ve işsizlik sigortası prim ödemeleriyle üniversite/kolej harçları için de söz konusudur.

B- BAZI ÜLKELERDE VERGİ ORANLARI, EN AZ GEÇİM İNDİRİMİ VE VERGİ TARİFELERİ

3- Gelişmekte Olan Piyasalar

Yeni sanayileşmiş ya da yarı sanayileşmiş ülkeler olarak da adlandırılan ve özellikle 1980'li yıllarda Türkiye'nin dışa açılmasında örnek gösterilen ihracata yönelik sanayileşme stratejisinin başarılı örnekleri olan bazı Doğu Asya ülkelerindeki (G.Kore, Hong Kong, Singapur ve Tayvan) ve başarısız sayılan bazı Latin Amerika ülkelerindeki (Arjantin, Brezilya, Meksika) vergi oranlarına ilişkin uygulamalar aşağıdaki gibidir.

a- Güney Kore

Gelir üzerinden alınan vergilerde vergi matrahını bireylerin ücret, maaş gibi gelirleri, ticari gelirleri, yurt dışı gelirleri, emeklilik gelirleri, sermaye kazançları, faiz gelirleri, kâr payı gelirleri ve ormancılıktan elde ettikleri gelirler oluşturur ve bu matrah üzerinden, müsaade edilen indirimler yapıldıktan sonra ulusal düzeyde bir gelir vergisi ve mahalli gelir vergisi (local resident tax) alınır.

G.Kore'de Gelir vergisi tarifesi artan oranlı olup, aşağıdaki gibidir.

Gelir Dilimi (Won)	Vergi Oranı (%)	Vergi Miktarı (Won)	Kümülatif Vergi Miktarı (Won)
10 - 10.000.000	10	1.000.000	1.000.000
10.000.001 - 40.000.000	20	6.000.000	7.000.000
40.000.001 - 80.000.000	30	12.000.000	19.000.000
80.000.001 + üzeri	40		

Sermaye kazançları üzerinden ise arazi ve arsaların elde tutulma süresine bağlı olarak % 20 ila % 40 arasında vergi alınmaktadır.

Mahalli gelir vergisi ise, ulusal düzeyde ödenen bireysel gelir vergisinin % 10'u oranında ve mahalli idarelerce tarh ve tahsil edilmektedir.

Ulusal düzeyde uygulanan gelir vergisinden indirilmek üzere belli düzeyde asgari geçim indirimine veya muafiyete izin verilmektedir. Buna göre, mükellefle birlikte yaşayan eş ve çocuklar için bir asgari miktar ve ayrıca yapılan bağış ve diğer katkılar için özel indirimler söz konusudur. Ayrıca fiziksel özürlü aile bireyleri için ilave indirimler söz konusudur. Ayrıca sigorta, tıbbi harcamalar ve eğitim harcamaları matrahtan indirilebilmektedir.

b- Hong-Kong

Gelir vergisi sedüleri bir yapıya sahiptir. Yani, vergi, ücret, maaş gibi istihdam gelirlerine, farklı kâr ve emlak gelirleri gibi diğer gelir kalemlerine uygulanır. Ancak Hong Kong'ta yerleşik mükellefler tüm kaynaklarından elde ettikleri toplam gelir üzerinden tarhiyat yaptırma seçeneğine de sahiptirler.

Gelir kaynaklarını, istihdam gelirleri, ticari kazançlar, emeklilik ödemeleri, sermaye kazançları, kâr payı ve faiz gelirleri, kira, royalti gelirleri gibi gelirlere oluşur.

Gelir Vergisi oranların 2005/2006 yılları için aşağıdaki gibidir.

Gelir Dilimi (HK \$)	Oran (%)
İlk 35.000	2
Sonraki 35.000	7
Sonraki 35.000	12
Kalan kısım üzerinden	17

Mükelleflerden alınacak maksimum vergi toplam vergilendirilebilir gelirden şahsi indirimler ve diğer indirimler yapıldıktan sonra kalan kısma uygulanacak standart bir % 15 orandan sağlanacak vergiden fazla olamaz.

Asgari geçim indirimi ve çok sayıda diğer indirimine izin verilmektedir.^[38]

HONG KONG'TA ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	
	İndirilecek Tutar (HK \$)
Bekar Mükellef	108.000
Evli Mükellef	216.000
1. ve 2. çocuk için ayrı ayrı	30.000
3. çocuktan 9. çocuğa kadar ayrı ayrı	15.000
Bekar ebeveyn indirimi	108.000
Bağımlı ebeveyn/büyükbaba, anne ind.	30.000-60.000
Bağımlı kardeş indirimi	30.000
Bağımlı özürlü indirimi	60.000
Ev mortgage (kredi) faizi	100.000
Yaşlı bakım indirimi	60.000
Eğitim/staj indirimi	40.000

Ayrıca boşanmış çiftlerce ödenen nafaka gelir vergisinden muaftır. Yine işverence verilen tatil ödemesi muaftır.

Keza 100 HK \$'ın altında olmayan ve vergi matrahının % 10'unu geçmeyecek bağışlar indirilebilmektedir.

c- Singapur

Gelir vergisi sadece bölgesel düzeyde alınmaktadır. Artan oranlı bir tarifenin uygulandığı Singapur'da 2001 yılı gelir vergisi oranları ve tarifesi aşağıdaki gibidir.

Gelir Dilimi (S \$)	Mevcut Vergi Oranı (%)	2001 Yılından İtibaren Yeni Marj. Vergi Oranları (%)	Ödenecek Vergi (S \$)	Kümülatif Vergi (S \$)
1 - 7.500	2	0	0	0
7.501 - 20.000	5	3	375	375
20.001 - 35.000	8	6	900	1.275
35.001 - 50.000	12	9	1.350	2.625
50.001 - 75.000	16	12	3.000	5.625
75.001 - 100.000	20	15	3.750	9.375
100.001 - 150.000	22	18	9.000	18.375
150.000 - 200.000	23	21	10.500	28.875
200.001 - 400.000	26	24	48.000	76.875
400.001 + ve üstü	28	26		

Görüldüğü gibi, 2005 yılı için 7.500 S \$'na kadar olan kısım % 2 gibi çok düşük bir oranla vergilendirilirken, bu oranın 2001 yılında % 0'a çekilmesiyle vergiden muaf bir asgari gelir oluşturulmaktadır. Gerçekte ikinci dilim olan 7.501 - 20.000 aralığının 2001 yılı gelirleri için sadece % 3 oranında vergiye tabi tutulması hali hazırda 10 adet vergi dilimine sahip artan oranlı yapıyı daha da alt gelir grupları lehine değiştirmektedir. Keza tüm gelir grupları için dörtte bire yakın oranda marjinal vergi oranlarının düşürülmesi dikkat çekicidir.

Singapur'da kapsamlı bir geçim indirimi ve diğer indirim uygulaması söz konusudur. Bu durum aşağıdaki gibi özetlenebilir.

SİNGAPUR'DA ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	
İndirim Türü	İndirim Miktarı (S \$)
Serbest meslek kazancı	3.000
55 yaş altı şahıs indirimi	1.000 (eğer şahıs özürlüyse 2.000)
55-60 yaş arası	3.000 (özürlüler için 5.000)
60 yaş üzeri	4.000 (özürlüler için 6.000)
Eş indirimi	2.000
İlk çocuk indirimi	2.000
İkinci çocuk indirimi	2.000
Üçüncü çocuk indirimi	2.000
Dördüncü (1987'den sonra doğanlar)	2.000
Özürlü bağımlılar (bakmakla yükümlü)	3.500
Mükellefin bakmakla yükümlü olduğu ebeveynler/büyükler (en fazla 2 kişi)	3.000 - 5.000
Hayat sigortası primleri	5.000
Eğitim kursları indirimi	2.500
Yabancı hizmetçi indirimi (evli kadınlar için)	8.280 max
Askerlik hizmeti indirimi	1.000 - 2.000

Çocuk indirimi, ayrı beyanda bulunmayı seçen evli kadınlar için, her bir çocuğa (maks. 4 çocuk) ayrı ayrı uygulanmak üzere yılda 10.000 S \$'dır. (Bu rakam 12 yaş altındaki çocuklar için 15.000 S \$'ına kadar çıkmaktadır.

d- Tayvan

Tayvan'da bireyler üzerinden alınan dolaysız vergilerin başında, 1998 yılında bireysel gelir vergisi ve girişimci gelir vergisinin birleştirilmesiyle konsolide gelir vergisi adını alan vergiler yer alır. Bu vergi yerleşik olsun ya da olmasın Tayvan'da yaşayan bireylerin Tayvan'da sağladıkları istihdam gelirleri, temettü gelirleri, kârlar, faizler, kiralar, royaltiler, sermaye kazançları vb. gelirler üzerinden alınır.

Vergi oranları artan oranlı bir tarife içinde düzenlenmiş olup aşağıdaki gibidir.

SİNGAPUR'DA GELİR VERGİSİ ORANLARI	
Vergilendirilebilir Gelir Dilimi (NT \$)	Vergi Oranları %
0 - 370.000 (hariç)	% 6
370.000 - 990.000 (hariç)	22.200 \$ artı 370.000 \$'ı aşan kısım için % 13
990.000 - 1.980.000 (hariç)	102.800 artı 990.000 \$'ı aşan kısım için % 21
1.980.000 - 3.720.000 (hariç)	310.700 artı 1.980.000 \$'ı aşan kısım için % 30
3.720.000 + ve üzeri	832.700 artı 3.720.000 \$'ı aşan kısım için % 40

Görüldüğü gibi oldukça dik bir artan oranlılık söz konusu olup, vergi oranları % 6 ila % 40 arasında değişmektedir.

Dik artan oranlılığı, ödeme gücünün kavranması yolunda asgari geçim indirimi ve diğer indirimler tamamlamaktadır. Buna göre,

Vergi mükellefi, eşi ve bakmakla yükümlü olduğu her şahıs için ayrı ayrı hesaba katılmak üzere 2000 yılı için 74.000 NT\$ tutarında bir asgari indirim hakkına sahiptir.

Bu indirim, bakmakla yükümlü olunan yaşlı ebeveynler için (70 yaş üstü) 110.000 NT\$'ına çıkmaktadır.

Bunun dışında vergi mükelleflerinin, her yıl bekarsa 44.000 NT\$ evliyse 67.000 NT\$'ı tutarında "standart indirim" hakkı vardır. Eğer mükellef bu yolu seçmezse yasada detaylandırılmış indirim kalemlerini yine belirtilen indirim oranlarından matrahtan düşürebilmektedir.

Yine özel indirimler adı altında mükelleflere özel bazı indirimler sunulmaktadır. Bunlar arasında 270.000 NT\$'ına kadar tasarruf ve yatırımlar, özürli bağımlılar için 74.000 NT\$ tutarında bir indirim, 62.700 NT\$'ını aşmayan ücret gelirleri için özel indirim ve 25.000 NT\$'ına kadar eğitim masrafları özel indirimi sayılabilir.

e- Arjantin

Federal hükümet tarafından tam mükellef konumundaki mükelleflerden tahsil edilir. Arjantin’de yerleşik olmayanların elde ettikleri gelirler ise stopaja tabidir. Gelir Vergisi en geniş gelir tanımını kapsayacak bir şekilde; istihdam gelirlerini (ücret ve maaşlar, ticari gelirleri, sermaye kazançlarını, temettü gelirlerini, faiz ve kiralari ve royaltilerle emeklilik ödemelerinin üzerine ve aşağıdaki gibi artan oranlı bir tarife altında temsil edilir.

Vergilendirilebilir Gelir Dilimi (Peso)	Temel/Sabit Vergi Peso	Artı (%)
0 - 10.000 (hariç)	0	9
10.000 - 20.000 (hariç)	900	14
20.000 - 30.000 (hariç)	2.300	19
30.000 - 60.000 (hariç)	4.200	23
60.000 - 90.000 (hariç)	11.100	27
90.000 - 120.000 (hariç)	19.200	31
120.000 ve üstü	28.500	35

Görüldüğü gibi toplam 7 gelir diliminden öncelikle artan bir şekilde temel vergi alınıyor. Temel/sabit vergi 10.000 Peso’ya kadarki gelirlerden alınmamakta ve bu gelirler % 1 vergiye tabi tutulmaktadır. Gelir dilimleri, yükseldikçe hem sabit vergi miktarı hem de vergi oranı artmakta ve % 35’e kadar çıkmaktadır.

Arjantin’de asgari geçim indirimi ve diğer indirim müesseseleri de mevcuttur. Buna göre,^[47]

	AR Pesosu
Bireysel temel indirim	4.020
Emekliler ve çalışanlar için ilave	13.500
Emekliler ve istihdam edilenler dışındaki çalışanlar için ilave	4.500
Eş indirimi	2.040
24 yaş altı çocuk indirimi	1.020
Bakmakla yükümlü olunan aile büyükleri yada torunlar için ayrı ayrı	1.020

Eş, çocuklar ve aile büyükleri için böyle bir indirimden yararlanabilmesi için bunların yıllık gelirlerinin kişi başına 4.020 ARP’den fazla olmaması gerekir. Ayrıca faiz ödemeleri, belli sınırlar içindeki bağışlar, sosyal güvenlik katkı payları, sağlık ve hayat sigortası ödemeleri belli sınırlar altında matrahtan indirilebilmektedir.

f- Brezilya

Brezilya’da diğer ülkelerden farklı bir gelir vergisi uygulaması söz konusudur. Bu sistemde (current basis) gelir vergisi aylık gelir üzerinden hesaplanıp ödenirken, her yılın sonunda bir düzeltme, ayarlama beyanı verilir. Verginin kaynaklarını, istihdam gelirleri, ticari gelirler, sosyal güvenlik ödemeleri (emeklilik vb.), sermaye kazançları, faiz ve kiralardan elde edilen gelirler oluşturur.

2001 yılı için gelir vergisi oranları aşağıdaki gibidir.

Vergilendirilebilir Gelir (R \$)	Oran (%)	İndirilecek Tutar (R \$)
- Aylık ödenecek miktar		
R \$ 900'e kadar	0	Muaf
900 R \$ - 1.800 R \$ (hariç)	15	135 R \$
1.800 R \$ ve üzeri	27,5	360 R \$
- Yıllık Ayarlama		
10.800 R \$'a kadar	0	Muaf
10.800 R \$ - 21.600 R \$ (hariç)	15	1.620 R \$
21.600 R \$ ve üzeri	270	4.320 R \$

Matrahtan indirilebilecek kalemlerin başında kamusal ve özel sosyal güvenlik / sigorta primleri, aile indirimleri, nafaka ödemeleri, eğitim masrafları, sağlık harcamaları ve bağışlar gelmekte ve bu indirimlerle ilgili olarak sınırlar söz konusu olmaktadır.

g- Meksika

Gelir vergisi matrahını oluşturan gelir kaynakları istihdam gelirleri, ticari girişim gelirleri, sosyal güvenlik ödemeleri (emeklilik vb.), sermaye kazançları temettü gelirleri, faizler, royaltiler ve diğer gelirler-dir.

Genel olarak, Meksika'da tek oranlı bir gelir vergisi uygulanmakta olup, bu % 40'dır. Öte yandan bazen daha düşük oranların yer aldığı artan oranlı tarifelere de rastlanmaktadır.^[50] Meksika'da mahalli idareler düzeyinde alınan herhangi bir gelir vergisi mevcut değildir.

Herhangi bir asgari geçim indirimi müessesesi mevcut olmadığı gibi, matrahtan indirilebilecek harcama kalemleri son derece sınırlı olup, mükellefin istihdam gelirinin miktarını aşmayacak bir sınırlamaya tutulmuştur. Bu indirimler arasında, sağlık ve hastane masrafları (aile bireyleri dahil), cenaze masrafları, bağışlar ve okul ulaşım ücretleri sayılabilir.

4- Bir Model Örneği: İsviçre

Kişi başına 54.000 dolar gelir, yaklaşık yüzde 1 enflasyon olan İsviçre'de, işsiz kalanlara son aylıklarının yüzde 80'i (bekarlarda yüzde 70'i) oranında işsizlik yardımı yapılıyor. Yüzölçümü 41.293 km², başkenti Bern. **İsviçre Avrupa Birliği'ne üye de değil.** Türkiye'nin onda biri kadar nüfusu var. Yaşayan her beş kişiden biri yabancı. Yabancıların yaptıkları işler, genellikle yerli halkın yapmadıkları, yapmak istemedikleri işler... İsviçre, herkesin kurallara uyduğu, güzel bir ülke...

BİR DE 3.8 VAR

Bizde yüzde 18 olan KDV oranı, İsviçre'de yüzde 7.6. Peki, bizde yüzde 20'den başlayan ve yüzde 35'e kadar ulaşan gelir vergisi oranı, İsviçre'de yüzde kaç biliyor musunuz? Onu da belirtelim. İsviçre'de gelir vergisi oranları, kantonlara göre değişiyor. **Zurich'te uygulanan gelir vergisi oranı yüzde 3.8'den başlıyor**, kademe kademe artıyor, 75.000 İsviçre Frankını (CHF) aşan gelirlere (yaklaşık 80 bin YTL'ye) yüzde 12 oranı

uygulanıyor. Türkiye’de ise, bu tutara isabet eden vergi oranı yüzde 40 oluyor (Bkz. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu Md. 103).

Gelir Vergisi oranı, 150 bin Frank’ı aşan kısım için yüzde 20.3, 1 milyon Frank’ı aşan kısım için de yüzde 40.

Zurich’te, gelir vergisi üç ayrı ad altında uygulanıyor.

80.000 İsviçre Frankının gelir vergisini, dağılımına göre hesapladık. 1.335 CHF (Genel), 375 CHF (Kanton), 4.580 CHF (oturulan yerin belediyesi) derken yaklaşık yüzde 12 vergi ödeniyor. **Toplanan vergilerin yaklaşık yarısı, oturulan yerin belediyesine gidiyor.**

İsviçre’de **Kurumlar Vergisi**, yüzde 8.5 ile 33 arasında değişiyor.

GEÇİM İNDİRİMİ

Evli bir mükellefe, yıllık 11.090 İsviçre Frank’ı “**en az geçim indirimi**” uygulanıyor. Bu tutara kadar geliri olana “**Sen, 11.090 Frank ile ancak geçinirsin, bu paradan vergi almıyoruz**” deniliyor.

Bu arada faiz gelirleri ayrı bir tarifeye göre vergilendiriliyor ve yüzde 35 civarında, faizden vergi alınmıyor.

Kayıtdışı ekonomi ve vergi kaçakçılığı, minimum düzeyde...

İsviçre’yi futbolda belki yeneriz ama KDV’imizi yüzde 18’den 7.6’ya, gelir vergisi başlangıç oranımızı da yüzde 20’den 3.8’e zor indiririz...